



Kestävää ja resilienttiä lammastaloutta tavoitteellisen laadunvarmistusohjelman avulla

Johanna Rautiainen, ell
Lammasmaailma Oy

www.lammasmaailma.fi

28.8.2024 Runni

Lammas on maaseudun mahdollisuuksien eläin

- * Monipuolisin tuotantoeläin!
- * Voi olla myös harraste-eläin (alkuperäisrodut)
- * Tuotantotapa mahdollistaa lajinmukaisen käytöksen (laiduntava laumaeläin)
- * Laiduntava lammas pitää huolta luonnon monimuotoisuudesta, maisemasta ja ihmisistä
- * Aluepoliittinen eläin!
- * Omavaraisuusaste n.40% (myös villasta pula, laiduntajista pula)

Pienuus on ollut voima ja hankaluus

- * Myös lampaiden määrään on vaikuttanut voimakkaasti alkutuotantoa koskevaa politiikka
- * Isot teurastamot (elintarvikeketjut) eivät ole olleet kiinnostuneita lampaista, se on toisaalta mahdollistanut omat, lampaalle sopivat ratkaisut
- * Tuottajat ja toimijat ovat etsineet muita väyliä säilyttääkseen tuotannon. Tämä on tuonut uusia ideoita ja paljon kontakteja muiden maiden lampureihin.
- * Uusia tuottajia tulossa alalle ja maan lammasmäärän kasvu olisikin tervetullutta ala kehityksen kannalta.



ERILAISIA TAVOITTEITA,
ERILAISIA POLKUJA
Lammastilat ovat hyvin
erilaisia

J.Rautiaisen ja nyt Lammasmaailman tavoite

- * Vuodesta 1988 lähtien tukea tuottajia ja kehittää tuotantosuuntaa. ”Pelastaa maapalloa hehtaari hehtaarilta”
- * Nostaa esille ja kannustaa tiloja, jotka tekevät asiat hyvin: eläinten hyvinvointi, tuotteen laatu, tuotannon kannattavuus, ihmisten hyvinvointi.
- * Tavoite kuluttajien suuntaan ”Syö vähemmän lihaa, arvosta sitä ja maksa siitä rehti hinta.”



Lammasmaailman laadunvarmistus ja terveydenhuolto ohjelma



Tavoitteena hyvä suunnittelu: resilientti sekä kestävä tuotanto

- * Ruotsalaisen tutkimukseen ([//kottforetagen.se/app/uploads/2023/03/Klimatattgarder-pa-gard_A4_210518.pdf](http://kottforetagen.se/app/uploads/2023/03/Klimatattgarder-pa-gard_A4_210518.pdf)) viitaten mukaan ottamamme toimenpiteemme ovat juuri niitä, joilla voidaan myös pienentää lammastuotannon hiilijalanjälkeä
- * 1) Toteuta strategista sisäloistorjuntaa 2) Ruoki lampaat tuotantovaiheenmukaisesti 3) Vähennä rehuhävikkiä 4) Tavoittele hyvää eläinterveyttä, kestäviä tuotantouuhia 5) Teurasta eläimet optimaalisena ajankohtana 6) Huolehdi tilan tautisuojusta 7) Pyri suunnitelmallisesti parhaaseen tuottoon laitumelta 8) Tee pitkäjänteistä eläinvalintaa 9) Varmista karitsoiden hyvä päiväkasvu 10) Paranna karitsatuotostasi



Lammasmaailman laidunnussuunnitelmat™ vuodesta 2017

- * LS on laidunajan isoimman haasteen eli sisäloisten aiheuttamien ongelmien ennaltaehkäisyyn kehitetty.
- * Tavoitteena laidunnuksen lisääminen, sen hyötyjen lisääminen maan kasvukunnolle, laitumen joustavuudelle, luonnon monimuotoisuudelle sekä lampaalle ja ihmiselle (tuottajille, katselijoille, ohikulkijoille)
- * Laidunnussuunnitelmien myötä tiloille viedään regeneratiivisen laidunnuksen periaatteita

Laidunusjärjestys kesän laitumille. Integroidaan tilan viljelysuunnitelmaan



Laidunussuunnitelma 2021

Seppälän tila, Antti ja Mari Seppälä

VILJELLYT LAITUMET VUONNA 2021

1. Rinne, 3,47 ha , 4 lohkoa

2018: uudistettu
2019, kesästä lähtien - rehu + sitten karitsot
2020: uuhet karitsoinen + sitten uuhikaritsat
2021: pääsikaritsat aloittaa täällä toukokuussa, kun on neljäviikkoa aloituksesta, näytteet ja tod näk lääkitys
2022: rehu ja sitten uuhet (paitsi ei tuhdissa kunnossa olevat), nuoret uuhet kesän lopuksi
2023: uusitaan
2024: suoraan sisältä tulevat karitsat, tänne saa palata vain puhtailla laitumilta

2. Mirjala, 2,4 ha 4 lohkoa (kysymykset; vieroitus? Ja molemmat karitsat hetken vierekään)

2019: uudistettu, kesästä lähtien pääsikaritsat + karitsat
2020: uuhet karitsoinen + sitten uuhikaritsat
2021: rehu ja sitten nuorimmat uuhikaritsat toiselle lohkolle pääsikaritsat toiselle lohkolle
2022: rehu ja sitten uuhet (paitsi ei tuhdissa kunnossa olevat) tai uuhikaritsat
2023: uusitaan
2024: suoraan sisältä tulevat karitsat, tänne saa palata vain puhtailla laitumilta

3. Kompannutka 6,2 , 3 lohkoa

2019: rehu, sitten takaosassa uuhte + uuhet
2020: rehu + pääsikaritsat + uuhikaritsat
2021: uuhikaritsat (uuhikaritsoilta papananäytteet, kun ovat laiduntamatt 2021,
2022: uusitaan
2024: puhdasaidun karitsoilte, tänne saa palata vain puhtailla laitumilta

4. Suo 1 ha

2019: rehu
2020: rehu + pääsikaritsat + uuhikaritsat
2021: rehu ja loppukesästä laihat uuhet
2022: uudistus
2023: puhdasaidun karitsoilte, tänne saa palata vain puhtailla laitumilta

5. Keskivainio 5,7 ha , 3 lohkoa

2019: uuhet karitsoinen + pääsikaritsat + uuhikaritsat
2020: pääsikaritsat + pääsikaritsat + laihat uuhet tai pääsikaritsat
2021: tavoite: rehu tai , jos vain pystyy, niin ainakin yksi lohko laiduntamatta 2021, 1-2 lohkoa uuhet tai pääsikaritsoiden loppukesän varalaidun toteutus: REHU
2022: pudas, lohkoja mahdollisimman monta: sisältä tuleville pääsikaritsoilte 1 ja 2 ryhmä (ryhmät ainakin aluksi omia ryhminään) Voivat kiertää lohkottua Keskivainiota kasvuston kasvuun mukaan.
Voivat käydä laiduntamassa Kalliomäkeä ja Saunavainiota, kun uuhikaritsat ovat sieltä lähteneet ja kun nähdään kasvaako heinäkuussa laidun vai ei!? (porukka alkaa vähenehään elokuun alusta läht.)

Papananäytteet heinäkuun lopussa, mutta jos heinäkuu on todella kylmä tai kuiva, niin näytteet elokuun toisella viikolla.

2023: puhdasaidun karitsoilte

6. Kalliomäki 1,6 ha

Viikko	Toukokuu	20	21	22	Kesäkuu	23	24	25	26	Heinäkuu	27	28	29	30	Elokuu	31	32	33	34	Syyskuu	35	36	37
--------	----------	----	----	----	---------	----	----	----	----	----------	----	----	----	----	--------	----	----	----	----	---------	----	----	----





Uusi hanke, uusi tavoite terveydenhuolto-ohjelmalle

- * Lammastalouden alkutuotannon kestävyys näkyväksi –hanke
1.9.2024-31.8.2026
- * Hankkeessa laaditaan laatukäsikirja, joka luo puitteet eläinten terveyden ja hyvinvoinnin varmistamiselle, dokumentoidusti. Muodossa, joka mahdollistaa kolmannen osapuolen auditoinnin. (Nyt käytössämme sähköinen terveydenhuoltolomake)
- * Laatukäsikirja hyödyttää koko tuotantosuuntaa jatkojalostajineen (ennakointi ja laatu).
- * Dokumentoitu työ eläinten terveyden ja hyvinvoinnin varmistamiseksi (niihin liittyvistä vastuullisista valinnoista) on mahdollista kertoa kuluttajille asti.

Kiitos !

” Use it , save it”



https://lamma maailma.fi/wp-content/uploads/lamma maailma_infograafi.jpg